

Extreem transparent

MAGICO V3 & MINI 2

Magico is een opvallende- en vrij jonge speler (tien jaar) in de markt voor luidsprekers. Wie de verschillende reviews en beschouwingen leest, stuit op enthousiaste reacties. Magico zou gezien kunnen worden als een voorbode van een nieuw tijdperk. In de luisterruimte van Multitrade staan de V3 en de Mini 2. Een kennismaking die velen de komende tijd van hun nachtrust zal beroven.

Mijn visie op de high-end business is dat het voor een significant deel een amateuristisch georganiseerde bedrijfstak is. High-end komt vooral voort uit de bevoegenheid van individuen die vaak indrukwekkende prestaties neerzetten. Generaliserend kan opgemerkt worden dat innovatie op het gebied van versterking, bekabeling, cd-weergave en analoge weergave erg beperkt is, behoudens enkele positieve uitzonderingen. Je kijkt dan naar pure geluidsmatige prestaties. Als je alleen Nederland neemt, dan heeft ons land helemaal een probleem met innovatie, ook buiten de high-end sector. Nederland is traditiegetrouw gericht op handel. High-end is ook voor een behoorlijk deel een marketinggedreven activiteit. Er zijn veel verhalen en weinig vooruitgang. De laatste tien jaar is de toon van de marketing wél bescheidener geworden. Veel high-end producten zijn erg goed. Dat hoeft je dan ook helemaal niet rumoerig uit te dragen. Pseudowetenschappelijke verhalen zie je alleen nog in de sectoren waar de producten nauwelijks gedragen worden door fundamentele research en kennis. De ontwikkeling bij de multinationals daarentegen is wél innovatief. Daar danken we in feite blu-ray, dvd, de cd en het vlakke scherm aan. De high-end markt volgt deze concepten, door de geboden techniek kwalitatief maximaal te gebruiken. High-end bestaat

dus door innovaties vanuit de 'grote' industrie te vervolmaken en voor een klein stukje vanuit eigen gevonden innovaties. De multinationals perfectioneren hun innovaties doorgaans niet. Zij willen innovatieve investeringen terugverdienen door de verkoop van grote aantallen mid-fi producten en het in licentie geven van ontwikkelde technieken. De luidsprekermarkt is het laatste decennium het meest innovatief. Er is behoorlijke vooruitgang in de toepassing van materialen en in de prestaties. Hier valt ook op dat gelijkwaardige prestaties bereikt worden op een veel lager prijspunt dan tien jaar terug. In de kabelbusiness is dat allang bereikt, bij elektronica begint dat te komen maar is wisselend en in de mass consumer market (dvd-spelers, flatscreens enz.), is dat een voorwaarde voor de doorbraak van nieuwe technologie. Het innovatief zijn vind je overigens maar bij een beperkt aantal fabrikanten en ontwerpers binnen de luidsprekermarkt. Die verleggen prestatiegrenzen aan de top, maar zeker ook binnen de lagere budgetklassen.

Innovatie

Waarom zijn luidsprekers dankbare objecten voor innovatie? Wel, in de hele keten van high-end apparatuur is de luidspreker vaak de zwakste schakel. Versterkers, cd-spelers, kabels, het hele

tested

music
emotion

35

■ NEXT

analoge aftastsysteem en tuners zitten vrijwel tegen de grens van wat natuurkundig mogelijk is en dat is soms nét iets verder dan vijftig jaar geleden. Omdat de luidspreker een zwakke schakel is, kun je daar natuurlijk scoren. Aan iets dat eigenlijk achterloopt en onvolmaakt is, valt nog eer te behalen. Dat hebben een aantal fabrikanten de afgelopen jaren dan ook gedaan. Serieuze research & development en de toepassing van nieuwe materialen en technieken, hebben geresulteerd in een aantal ontwerpen die vandaag écht boven het maaiveld uitsteken.

Magico

Magico behoort tot de bedrijven die op zoek zijn naar nieuwe toepassingen van bestaande materialen, ontwerpmethoden en uitgangspunten. Als je daar serieus mee aan de gang gaat, bouw je misschien nog niet de ultieme luidspreker en je bouwt ook niet iets dat twee keer zo goed is als wat de beste concurrent doet, maar je verlegt absoluut grenzen. Op een zodanige manier dat het bereikte prestatieniveau door vriend en vijand wordt opgemerkt. Het is mijns inziens nog de enige weg om te scoren op de luidsprekermarkt. Innovatief zijn en de grenzen verleggen. Laten we ook realistisch denken. Het is niet zo simpel om écht betere luidsprekers te bouwen. Neil Patel vertrouwde mij onlangs toe dat hij zo'n beetje alles uit de kast heeft gehaald tijdens het ontwerp van de nieuwe Avalon en niet meer zou weten hoe de prestatie verder omhoog zou kunnen.

Magico is eigendom van Alon Wolf en het bedrijf is gevestigd in San Francisco's Bay area. Voor de behuizingen wordt gebruik gemaakt van samengestelde lagen 'birchwood'. Een CNC-gemaakt aluminium front klemt de drivers vast tussen een voor- en achterplaat. Dat geeft de ideale koppeling, zonder dat de drivers zich los kunnen werken. De door frezen gemaakte gebogen vorm van het front vermindert diffractie. Volgens Wolf is de hele constructie beter dan de standaard bouw uit mdf-panelen. Het resultaat is dat de behuizing geen enkele 'hoorbare' negatieve invloed uitoefent op de geluidsmatige prestatie. De high-frequency driver komt van ScanSpeak, maar de andere eenheden worden door Magico zelf gebouwd. De conussen zijn gemaakt van carbon nanotubes en dat garandeert onder andere een volledig lineaire piston actie. Wie een Magico zou meten, ontdekt een haast volledig vlakke lijn voor de frequentiecurve. Dat is ook precies hoe deze weergevers 'klinken'. Dat betekent feitelijk dat de klank door de bron wordt bepaald en niet door de luidspreker zelf.

Luisteren

Geluisterd is naar de Magico V3 en de Mini 2. De V3 maakt gebruik van de bekende 1 inch ring radiator revelator tweeter. Een 6 inch midrange (nano-tec) en twee 7 inch nano-tec woofers vormen de driver-bezetting van deze gesloten weergever. Dit 106 cm hoge systeem zet 72 kg op de schaal en opereert met een gevoeligheid van 89 dB tussen de 28 Hz en de 40 kHz. Je moet je eigenlijk afvragen waarom dit soort specificaties in een review gegeven worden. Het is tamelijk overbodig. De slechtste- en de beste luidspreker die je kunt vinden hebben namelijk precies dezelfde specificaties. Maar goed, de

Mini 2 beschikt alleen over die ring radiator en de 7 inch mid/bas-driver. Het bereik ligt tussen de 40 Hz en 40 kHz met een iets lagere gevoeligheid (87 dB) dan die van de V3. De Mini is een gesloten systeem en samen met de bijbehorende stand staat er iets dat 90 kg per kant weegt en 106 cm hoog is. De Mini is gebouwd uit vele lagen gebogen 'birchwood' met een uitgefreesd aluminium front. In het crossover zitten topcomponenten van Mundorf.

De beide Magico weergevers staan aangesloten op apparatuur van Nagra en Soulution. De beide sets zijn voor de verandering eens getuned door Anton. Hij behoort bij het handjevol technici in ons land die écht een systeem kunnen samenstellen en tunen. Als je de performance van de Mini 2 analyseert, dan is het duidelijk dat er een aantal keuzen zijn gemaakt die het leven van de ontwerper al van te voren wat makkelijker maken. Het is namelijk eenvoudiger om te scoren met een klein tweeweg-systeem dan met een drieweg. Daarom zie je veel ontwerpers die inzetten op een tweeweg, ook voor de grotere vloerstaande systemen. De prestaties in het laag profiteren natuurlijk door de keuze voor een gesloten systeem. Zo'n configuratie biedt voordelen, die met allerlei poorten, pijpen en anderzijds lastiger te bereiken zijn. Luisterend naar de Mini 2 valt in eerste instantie op dat het geluid extreem schoon klinkt. Dat is eigenlijk voor 80% de verdienste van de Nagra (tube) versterking. 845 buizen klinken doorgaans erg schoon. Over de weergave van lage tonen bestaan eindeloze foute opvattingen onder audiofielen. De gangbare perceptie is dat het vreselijk aanwezig moet zijn en staan te 'knallen'. Het zijn vertegenwoordigers van een generatie die groot geworden is met de 'boom & sizzle' filosofie en hopeloos verloren. Er zijn helaas heel weinig weergevers die het laag goed presenteren. Iemand die hier in de luisterruimte met natuurlijk laag werd

geconfronteerd, belde de volgende dag op dat het beluisterde systeem geen hoog en laag had! De Mini 2 laat het laag op een uiterst natuurlijke manier horen. Als er laag in de opname zit, wordt dat hoorbaar, maar altijd volledig geïntegreerd en in balans met de rest van het spectrum. Voor zo'n klein systeem gaat het laag ook erg diep. Opgemerkt moet worden dat vrijwel alle frequenties hoorbaar zijn, maar dat het laag geen fysieke druk neerzet. De Mini zal geen spectaculair, door poorten geproduceerd, laaggeweld neerzetten. De vraag is in hoeverre voelbaar laag realistisch is. Dus: onder welke omstandigheden ervaar je in de realiteit op een luisterafstand van twee tot vier meter echte fysieke druk? Dat zijn er heel weinig. Bijvoorbeeld als je luistert naar percussie of op schoot zit bij de paukenist. Het is duidelijk dat sommige klassieke werken en bepaalde moderne muziek veel content in het laag hebben. Daar is een Mini en elke andere mini-monitor dan niet de logische keuze voor. Een algemene waarneming is in ieder geval dat veel hifisystemen fysieke druk presenteren op momenten dat zoiets helemaal niet aan de orde is. Daarmee wijk je in principe weer af van realiteitsweergave. Nu zelfs gerenommeerde luidsprekermerken hun toevlucht hebben gezocht in poortsystemen, valt het des te meer op hoe natuurlijk een gesloten weergever kan opereren.

Opvallend aan de Mini 2 is het natuurlijke niveau van de detaillering. Het inzicht in de ambiance en de kwaliteit van de opname wordt daarmee dermate groot, dat je op 'Hurt' van Christina Aguilera exact kan horen op welk niveau de midband mastering compressor aan begint te spreken. Pleit in principe natuurlijk niet voor de opnametechniek. De Mini 2 is dynamisch en erg snel. Deze weergever kan erg realistisch klinken. Toch zijn er weergevers die sneller- en dynamischer kunnen opereren. Snelheid en realisme zijn haast inherent aan ribbonontwerpen en dynamiek past bij hoorns en bij andere ontwerpen met filters die dynamisch gedrag niet in de weg zitten. Vaak hebben die dan weer niet de integratie en de buitengewone kwaliteiten van de laagweergave zoals de Magico luidsprekers. High-end blijft altijd een denken in compromissen, hoewel de Magico ontwerpen erg loskomen van het compromis denken. Het is absoluut lastig om het unieke van de Mini 2 te beluisteren ten opzichte van de concurrentie. In luidspre-

kerland zijn er geen revolutionaire verbeteringen. De Mini 2 valt vooral op omdat een aantal gewenste eigenschappen, zoals dynamiek, detaillering, neutraliteit, toonvorming en ruimtelijke weergave nu eens in een pakket zitten van totale integratie en natuurlijkheid. Dat is meteen de valkuil. De Mini 2 kan dermate natuurlijk opereren dat het veel audiofielen met een beginners- tot gevorderd niveau niet aanspreekt. Je moet natuurlijk best een stukje live-luisterervaring hebben om te herkennen dat deze weergever een groot deel van de waarheid presenteert. Opgemerkt moet worden dat de Mini veel vermogen nodig heeft om goed te kunnen presteren. Een écht powerhouse, met tubes of solid state, zal het beste aan de Mini ontlokken.

V3

Hoewel de Mini 2 ontegenzeggelijk past in de top vijf van allerbeste kleine tweewegsystemen, is de groep van kleine weergevers die erg goede prestaties neerzet toch nog redelijk groot. In ieder geval omvangrijker dan de groep drie- en multiwegsystemen met opvallende prestaties. Het is gewoon erg lastig om een goede drieweg te bouwen. Elke consument zal geldige argumenten hebben om te kiezen voor een mini of een vloerstaander, maar voor ondergetekende valt de uiteindelijke keuze op de V3. Je moet je namelijk afvragen waarom je vanuit fysiek standpunt voor een mini zou kiezen. De Mini 2, op de stands, neemt hetzelfde vloeroppervlak in als de V3. Ook de hoogte is identiek. Maar met betrekking tot prestatie komt de V3, met name in het laag, toch weer een stuk verder. Dat maakt dat de V3 net even universeler inzetbaar is ten aanzien van het totale spectrum van muziekstijlen en soorten. Op de V3 kun je vrijwel alles draaien, of je moet een 'terminaal gepreoccupeerde laagjank' zijn. Het is nog best lastig om de unieke kwaliteiten van de V3 in woorden te vatten. Als je het hoort is het meteen duidelijk, maar als je het opschrijft verval je in de standaard gemeenplaatsen. 'Er is een enorme stage', 'het midden is geweldig', 'het laag klinkt lekker strak' en er is 'hoogoplossend vermogen?' (vallen je luidsprekers uit elkaar door luchtvervuiling?). Alle genoemde kwalificaties gelden tegenwoordig zelfs voor elk redelijk setje computerluidsprekers. Audiofielen en recensenten luisteren ook niet naar muziek. De schoonheid, interpretatie, de essentie van de uitvoering en de vastgelegde diepe emotionele beleving van de componist gaan aan ons voorbij. Muziek is toch vooral een noodzakelijk accessoire om te laten horen hoe goed ons systeem is? We denken precies te weten wat een goudfoliecondensator-tje, een stukje audiokabel of een chassisdeeltje voor een verschil maken bij de tien moeizaam uitgekozen cd'tjes waarmee het hele systeem optimaal klinkt. Dat zijn ook de schijfjes die Marc Lemmen geregeld te horen krijgt. We gieten vloeibaar zilver in elke component om die muziekjes zo 'mooi' mogelijk te doen klinken. Mooi betekent vooral 'in overeenstemming met hoe wij willen dat muziek klinkt'. De V3 zal dan teleurstellend zijn. Die laat namelijk horen hoe muziek écht is. In een vorige Music Emotion werd geschreven over de Marantz-opname in de Westerkerk. Die werd weergegeven op de V3. Wat er dan gebeurd is kenmerkend voor het onderscheidend vermo-

gen van Magico. Je bent namelijk terug in de Westerkerk. De ruimtelijke representatie, de balans, de exacte reproductie van klank, de richtingen van de ruimtelijkheid, de midrange, het gewicht van instrumenten, de power van de pauken, de klank van de galm, de dynamiek en zelfs de geur van wierook worden opnieuw neergezet. Je ervaring komt in hoge mate overeen met de gebeurtenissen tijdens het live event. Vanzelfsprekend kan geen enkel weergavesysteem de realiteit voor zelfs maar 70% benaderen. De dynamiek en de hoeveelheid ambiance informatie tijdens de opname waren natuurlijk veel groter en ook de schaal van het gebeuren is in werkelijkheid groter. De V3 schetst een erg royaal ruimtelijk beeld, maar weer niet de live-stage die sommige andere (grote) systemen neerzetten. Maar dat doet niets af aan het gegeven dat je met de Magico's absoluut niet luistert naar zaken, die de luidspreker of het systeem toevoegen en er in werkelijkheid gewoon niet waren. Dat laatste is namelijk wat veel hifisystemen en luidsprekers gewoon doen.

Terug naar de analyserende mode moet absoluut gezegd worden dat de weergave van klank subliem is. Ook de midrange is geweldig. Essentieel is dat de V3 als één geheel klinkt. Het is onmogelijk om het laag, midden en hoog apart te identificeren en te beluisteren. De mate van realisme is erg groot, net zoals met de Mini 2. Slechts enkele weergevers met ribbons zullen de V3 op gebied van snelheid en realisme nog lichtelijk voorbijstreven. Wat ook opvallend is, is dat

de hele geprojecteerde stage gevuld is met informatie. Er is een soort rijk gevuld fantoomveld met auditieve informatie. Dat gebeurt zelfs met cd-weergave. 16-bit digitaal heeft al snel de neiging om centergeluid te produceren, aangevuld met iets dat links en rechts gebeurt. Daartussen rest dan lege ruimte. Een laatste opvallende eigenschap is dat er een heel sterk gevoel is dat de weergave fundamenteel klopt. Dat is bottom-up voor audiofielen vaak lastig te beoordelen. Je luistert namelijk naar systemen met inherente fouten en weet niet hoe iets presteert als de dingen kloppen. Top down is het veel makkelijker. Wie al gewend is om op een bepaald niveau te luisteren, hoort ogenblikkelijk de kwaliteiten en/of het gemis daarvan in andere systemen.

Soulution

Een belangrijke opmerking betreft de gebruikte elektronica. Soulution is een Zwitsers merk. Het allerbeste op het gebied van audio komt vaak uit Zwitserland. Denk even aan Studer, Goldmund, Nagra, Stellavox, Swiss Physics, FM Acoustics, Revox en anderen. Soulution wordt ontworpen en gebouwd door een motorenfabriek met audiofiële aspiraties. Een van de designers komt van het bekende Duitse Audiolabor. De V3 werd hier geblazen door een Soulution-setje. Een 710 power amp en 720 pre amp. Op deze apparatuur zijn de termen groot, zwaar, grensverleggend en duur van toepassing. Maar het is uiterst zinvol om vooral het prestatieniveau in de gaten te houden. Wat de V3 hier laat

horen, ligt ook in het verlengde van de Soulution-set. Over deze elektronica is ook inmiddels beroering bij de pers ontstaan. Dan in positieve zin natuurlijk.

Conclusie

Magico zet de concurrentie absoluut aan het denken. De prestatie van deze weergevers komt heel dicht in de buurt van het theoretische ideaal. Muziek wordt weergegeven, zonder dat de luidspreker daar een negatief hoorbare factor in is. Een Magico is extreem transparant. Je hebt minder het gevoel dat er een luidspreker tussen de luisteraar en de muziek zit. Dat is een enorme verdienste, want veel weergevers zijn als gevolg van kleine kenmerkende eigenschappen meestal een hoorbare factor tijdens geluidsweergave. Ze drukken, hoe gering ook, een eigen stempel op de weergave. Met de komst van Magico, is er een nieuw referentieniveau in luidsprekers en iets dat je zowel als winkeleer als consument snel in huis moet halen. Je weet dan dat je opnieuw de state-of-the-art in huis hebt en weer serieus genomen wordt als consument of als handelaar.

Tekst: Ruud Jonker

Fotografie: Ruud Jonker en Magico

PRIJZEN	
MAGICO MINI 2	€ 29.900,-
MAGICO V3	€ 35.000,-

MULTITRADE BELGIUM
TEL: +32-(0)14435312
E-MAIL: INFO@MULTITRADEBELGIUM.COM
WWW.MULTITRADEBELGIUM.COM